ל) [פרט פיים משנט טן קוסט ל. חגיגה יח:, ב) [מוספתא דטהרות פייא הייד עייש],

ג) ול"ל דמנוז. ד) וידים פ"ג

כו:, ו) ל"ל דתנן, ו) שבת יד.

סוטה ל. טהרות פ"ב משנה

טוטט ל. טיזות פ ל מטנט ב, ח) [ל"ל לפני ד"ה דקספי], ט) [סנהדרין פו.], י) [ל"ל

אין דורשין], כ) עיין בזה הדיבור במפרשי הש"ם וגם

בספר תפארת שמואל בהשגות

שלו על רש"א, () וועיין תוס׳

תורה אור השלם

ו. וְכַל כַּלִי חַרֵשׁ אֲשֵׁר יִפּּל ַרְּיָּרִי יְּיֶרִשׁ אֲשֶׁוּ מַהֶּם אֶל תּוֹכוּ כּל בְּתוֹכוֹ יִטִמא

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה דילמא ע"כ לא

קאמרי רבנן וכו' במעשר דאוסרין במעשר: (3) תום' ד"ה ודילמה וכו' מוכחת כן

:דאוסרין נמעשר

מוסף רש"י

כל הטעון ביאת מים

מדברי סופרים. כל שהוא

הוקיקוהו לבא במים וליטהר,

כגון הבל ראשו ורובו במים שאובין והאוכל חלי

פרס אוכלין טמאין והידים טבילה.

שהלריכום

ויקרא יא לג

תִשְׁבֹּרוּ: תִשְׁבֹּרוּ: ביינוּ

כל הטעון ביחת מים מדברי סופרים. כל שהוא מן התורה טהור

את הקדש עד שעושהו שלישי וטמא

הוא שעושה רביעי: ופוסל את

התרומה. דשלישי בתרומה פסול ולא

עביד רביעי. במסכת סוטה [כנו.] נפקא לן

מטבול יום בקל וחומר: וחלמים

אוסרים במעשר. אלמא שאני מעשר

מחולין: ממאי. ילפת מדרבנן דשני

עושה שלישי במעשר: דלמא עד

כאן. לא (א) קאסרי רבנן אלא

דאסור לאכול מי שידיו מסואבות או

הבא במים שאובים לא יאכל במעשר

דאסורין במעשר אכילה משמע אבל

באכילה דחולין מודו ובנגיעה דמעשר

נמי לא אסרי ומתניתין אסר להו

אפילו בנגיעה: מדקחני נאכלין.

ולא קתני אוכלין מי שידיו מסואבות

דנידוק מינה הא ילא דם לא יאכלם

אלא נאכלין לאחרים על ידי מי שידיו

מסוחבות: דקספי ליה חבריה.

ובהא דייקינן הא הוכשרו אין נאכלין

לאחרים אלמא פסלא בהו נגיעת שני

והא ליכא למאן דאמר: חי מי לא

עסקינן כו'. כלומר מי לא משמע

נמי נאכלין לאחרים ואפילו הכי דייק

מתניתין הא יצא מהן דם אין נאכלין:

הכא. מתניתין דדייק הא הוכשרו

פסלא בהו נגיעת ידים מסואבות לאו

בידים שניות קאמר אלא בידים תחלות

ולקמיה מפרש הי נינהו ידים תחלות

ומתניתין דקאמר דידים תחלות הוזכרו

אף להיות ראשונות לחולין רבי שמעון

בן אלעזר היא: דמניא אין ידים

מחלות לחולין. במקום שהחכר ידים

תחלות כגון ידים שהוכנסו לבית

המנוגע דמיקרו תחלות לא הוזכרו אצל

חולין דבחולין לה הוו אלה שניות

שאלא לענין תרומה וקדשים שווינהו

תחלות משא"כ בשאר ידים דאפילו

לתרומה שניות הויין: רבי שמעון בן

אלעור אומר ידים מחלום. הוזכרו

אלל חולין וידים שניות כגון סתם ידים

הוזכרו אצל תרומה לעשותה שלישי

ולפוסלה: הכנים ידיו. כשנטלן

וטיהרן מטומחת סתם ידים: ביחה

במקלת לה שמה ביחה. דחי שמה

ביאה הוי כל גופו טמא ובעי טבילה

משום והבא אל הבית (ויקרא יד) ואנן

פב א מיי' פ"ח מהל' אבות הטומאה הל"ב ופ"ט הל"ח ופ"י הל"ב וע"ש בכ"מ

ופי"א הלכה ב ג ד: שני הל"ד ופט"ז מהלי מעשר שני הל"ד ופט"ז מהלי

טומאת אוכלין הלכה ח: ג מיי' פ"ח מהלי אבות הטומאה הלי ב:

הסומתה הני ב: פה ד מיי שם הלכה י: פו ה מיי שם פי״א הלי״צ: פו ו ז מיי שם הל״ט:

שימה מקובצת

לם דבר כולם טומאת שני גזרו עליהם: 3] דבחולין לא הוו אלא שניות אבל לענין דסתמי אליביה דסתם משנה ר"מ: **ד]** הלכך כי יצא מהם דם: **ד]** שרץ שנפל לאויר תנור שהוא כלי חרס נטמא תנור והרי הוא ראשון: ווכתיב יִטְמָא ומשמע [1] יִטַמֵא אלמא עביד שלישי: י-... 11 והאוכל אוכל שלישי לא פסל לה: ען וברייתא . מוכחת כן דאוסרין במעשר: -דה"א דהחמירו חכמים שלא לאכול: יחו תימה דבפ׳ כשם

רבינו נרשום קא חזינן כל הטעון ביאת מים מדברי סופרים כגון שצריך ליטול ידיו קודם שיאכל אם לא נטל ידיו: חולין שלקחן בכסף מעשר חשובין כמעשר: מי לא עסקי׳ דקא ספי ליה לחבריה. כלומר שאינו אלא נגיעה וקא תני דאין נאכלין כלומר שאינו יכול אפי׳ להאכיל יקא זבי יאן נאכין כיונו שאינו יכול אפי׳ להאכיל ולא מוקמת ליה ⁽¹⁾ אליבא דרבנן סברי אפי׳ יצא מהם דם נאכלים בידים מסואבות דמוקמינן מתניתין דלכול . אלא אמר רר . . בנגיעה: פפא הכא בידים תחילות עסקינן. כלומר מתניתין דקתני הא יצא מהם דם בידים תחילות כגון שהכניס ידיו לבית המנוגע כדבעינן לפרושי ור׳ שמעון בן אלעזר היא דאמר תחילות לחולין ומטמאות חולין: כידים דעלמא שוינהו רבנן. כלומר מה ידים דעלמא שהגוף טהור אין ידיו אלא שניות (אף הכא שנגעו באוכלין . טמאין שהאוכל ראשון וידים . שניות) אף הכא נמי כיון שוינהו רבנן ואינן אלא שניות: ונוקמה כר' עקיבא. כלומר ונוקמה מתניתין דקתני הא יצא מהם דם יא יא מהם דם אין נאכלים בידים מסואבות כר' עקיבא דאמר דידיי אין נאכלים ביזים מסואבות כר' עקיבא דאמר דידים חשובות תחילות ומטמאות לחוליז - איוו אומר ממא אלא כלומר ככר שבתוך התנור טמא ומטמא ככר אחר שהוא שמא ונטטה ככו אווו שווות שלישי: הני מילי בדאורייתא אבל בדרבנן לא. כלומר בטומאה דאורייתא כגון שרץ . לא אמר שעושה שלישי: ור אלעזר אמר ר' אושעיא הכא אלעוו אמו ו אושניא ווכא בחולין כו'. כלומר מתני' דקתני הא יצא מהם דם אין נאכלין בידים מסואבות (הכא) בחולין שנעשו על טהרת הקדש [מיירי]: ודלא כר׳ יהושע כו׳ כלומר ר׳ יהושע אומר האוכל אוכל

ראשון ואוכל שני שני. כלומר

ודלמא עד כאן לא פליגי אלא באכילה. אע"ג דנקט לשון דלמא נראה שכן הוא האמת וברייתא מוכחת כן 🖾 וסופרים גזרו עליו טומאה כגון הידים והכלים שנטמאו במשקין

(c) דאסורין במעשר משמע באכילה ובפרק י) חומר בקדש (חגיגה – והבא ראשו ורובו במים שאובין וכל האמורים ביציאות השבת אצל דף ימים לל גרים ודלמת בשום ספר: ובאבילה החודיו לא שמונה עשר דבר ושנת יגיו כולם טומאת שני שלטומאה גורו עליהם ומטמת

פליגי. לא היה לריך כאן לאכילה דחולין אלא אגב דנהטיה במס' חגיגה (ג"ו שם) נקטיה הכח: יי רהא נגיעה היא מדקתני ונאבלין. וא״ת ואפילו אם היה תנן אוכלין יכול לדקדק דבנגיעה איירי דאי בנגיעה שרי אמאי לא יאכל כשיצא מהן דם כיון דאין גופו טמא ומותר ליגע ויש לומר יו דהחמירו חכמים שלא לאכול כשיש לו ידים מסואבות אף על גב דמותר ליגע: דבולי עלמא ביאה במקצת לא שמה ביאה. ואפילו לרים

לקים דאמר (זבחים דף לב:) טמא שהכנים ידו לפנים לוקה היינו דוקא במקדש דדרשינן מדכתיב בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד מלאת ימי טהרה מה נגיעה במהלת שמה נגיעה אף ביאה במקלת במקדש שמה כיאה⁰: **הני** מידי במומאה דאורייתא אכל במומאה דרכנן לא. תימה דבפרק יאן ה' דסוטה (דף ל.) א"ר אסי רבי מאיר ורבי יהושע סברי אין שני עושה שלישי בחולין רבי מאיר דתנן כל הטעון ביאת מים מדברי סופרים כו' ומותר בחולין ומאי ראיה מייתי מיניה הא רבי עקיבא מודה בטומאה דרבנן כדאמר הכא דמשמע דאתא לאפוקי מדר׳ עקיבא דאמר התם לעיל שני עושה שלישי בחולין . וי"ל דרבי אסי לית ליה דיחוי דהכא והשתא לרבי אסי ההיא דפרק קמא דשבת (דף יג:) דאלו פוסלין את התרומה דמשמע תרומה ולא חולין אתא דלא כר"ע דאפילו בטומאה : דרבנן סבר דשני עושה שלישי בחולין האובל אוכל ראשון ראשון. נפ"ק לשבת (דף יד.) מפרש טעמא משום דזימנין דאכיל אוכלין טמאים ושקיל משקין דתרומה ושדי בפומיה וח"ת ואמאי הוי ראשון בשני סגי וכ״ת משום מעשר שני דאין שני פוסלו והלא אפילו משקים חולין נעשים ראשונים על ידי שני ויש לומר דרבי אליעזר משוה מדותיו לעשות אוכל כמאכל לגמרי:

מאן לא קסבר יחולין שנעשו על מהרת הקדש

ימכל הטעוז ביאת מים מדברי סופרים מטמא סאכל את הקדש ופוסל את התרומה ומותר בחולין ובמעשר דברי ר"מ וחכמים יאוסרים במעשר מתקיף לה רב שימי בר אשי ממאי דלמא עד כֹאָן לא פּליגי רבנן עליה דרבי מאיר אלא באכילת מעשר אבל בנגיעה דמעשר ואכילה דחולין לא פליגי והא נגיעה היא מדקתני נאכלין בידים מסואבות מי לא עסקינן דקא ספי ליה חבריה אלא אמר רב פפא הכא בידים תחלות עסקינן ורבי שָמעון בן אלעזר היא ידתניא אין ידים תחלות לחולין רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר ידים תחלות שניות לתרומה אין לחולין לא ומי איכא ידים תחלות אין 🌣 דתניא יהכנים ידיו לבית המנוגע ידיו תחלות דברי רבי עקיבא וחכמים אומרים יידיו שניות דכולי עלמא ביאה במקצת לא שמה ביאה והכא בגזירה ידיו אטו גופו קא מיפלגי מר סבר ידיו כגופו שוינהו רבנן ולוקמה כרבי עקיבא דאמר ידיו תחלות הויין דלמא כי קאמר רבי עקיבא הני מילי בתרומה וקדשים דחמירי אבל לחולין שניות הויין וליהויין נמי שניות דהא שמעינו ליה לר"ע דאמר שני עושה שלישי בחולין דתנן בו ביום דרש רבי עקיבא יוכל כלי חרש וגו' ישמא שמא לא נאמר אלא ישמא לטמא אחרים לימד על ככר שני שהוא עושה שלישי בחולין דלמא הני מילי בטומאה דאורייתא אכל בדרבגן לא אמר רְ"א א"ר הושעיא הכא בחולין שנעשו על מהרת הקדש עםקינן ודלא כרבי יהושע ידתניא רבי אלֿיעזֹר יּ שלישי רבי שני שלישי ראשון שני יהושע אומר יהאוכל אוכל ראשון ושני שני השלישי שני לקדש ואין שני לתרומה יבחולין שנעשו על מהרת תרומה על מהרת תרומה אין על מהרת הקדש לית בהו שלישי ולוקמה

לחוליז ושניות לתרומה תחלות לחולין אין לתרומה לא הכי קאמר תחלות אף לחוליו שוינהו רבנן ומר סבר ידים כידים דעלמא אומר האוכל אוכל ראשון

ידים הוא דמטמינן. וטעמא דתרוייהו משום דגזרו ידיו אטו ביאת כל גופו ובההיא גזרה פליגי איזו טומאה גזרו על ידיו ר"ע סבר ידיו גזרו רבנן שיהו מחלות כגופו אם נכנס שם דהוי ראשון מדאורייתא: **כידים דעלמא.** ונ"מ דאפילו נטלן ומיד הכניסן ולא נגעו בשום דבר הוו שניות מחמת ביאה: **ונוקמה**. למתניחין כר"ע דהא סתימתאה היא ורובא דסתמי שאליבא דר"ע דסתם משנה רבי מאיר וסתם ספרא רבי יהודה וכולהו אליבא דרבי עקיבא^ש וכיון דשמעת לרבי עקיבא דאמר ידיו תחלות אוקי למחניתין בדידיה: **אבל לחולין שניות הויין**. הלכך מוקי לה כרבי שמעון בן אלעזר דאמר בהדיא אף לחולין הן תחלות: וליהויין נמי שניות. וכרבי עקיבא מחוקמא שפיר: דהא שמעינן ליה דאמר שני עושה שלישי בחולין. הלכך חיצא מהם דם פסלו בהו ידים: ד**מנו.** בפרק כשם שהמים (פוטה דף מ:): בו ביום. יום שמינו את רבי אלעור בן עוריה נשיא וכל היכא דתני בו ביום סתמא ההוא יומא הוה והכי אמרינן בברכות (דף כח.): שרץ שנפל לאויר תגורש והרי הוא ראשון והתגור מטמא

מה שבתוכו והוי שני וכתיב חיטמה ומשמע יטמה אלמה עביד שלישי: על ככר. דסתם תנור ככרות בתוכו: שמטמה את השלישי. וקרה משמע בין חולין ובין תרומה: בטומאה דאורייםא. כגון שרך: אבל בטומאה דרבט. כגון ידים דמדרבטן הוא דהויין שניות: על טהרם **הקדש**. כגון אדם הרגיל לאכול קדשים ורוצה להיות רגיל תדיר בשמירת טהרתן ושומר אף חולין מכל טומאות הפוסלות בקדש ואשמעינן דשני עביד בהו שלישי: ודלא כרבי יהושע. דאמר חולין שנעשו על טהרת הקדש לא פסיל בהו שלישי דבטלה דעתו ואין יכול להתפיס על חולין טהרת הקדש: **האוכל אוכל ראשון.** נעשה גופו ראשון להיות מגעו שני והאוכל אוכל שני נעשה גופו שני להיות מגעו שלישי והאוכל ישלישי שלישי ולקמיה [לר.] מפרש טעמא דר״א דמשוי אוכל כמאכל עצמו. ודוקא שאכל חצי פרס שזהו שיעור אוכלין טמאין לפסול את הגוייה והן שתי ביצים כדאמר בעירובין (דף פב:) אבל בנגיעה לא מטמא אוכל אדם שאין אדם וכלים מיטמאין אלא מאב הטומאה: רבי יהושע אומר האוכל אוכל ראשון. או אוכל שני הוי שני דסבירא ליה לרבי יהושע דלא משוינן אוכל כמאכל. ולקמיה [לד.] מפרש כי אכיל אוכל שני אמאי משוי ליה שני: שלישי שני

לקדש. האוכל מאכל שלישי נעשה גופו שני לקדש ועביד שלישי ורביעי. ולקמיה [שס] מפרש טעמא: ואין שני לחרומה. דאי נגע שלחרומה לא פסל לה אבל מיכל תרומה אסור דשלישי מיהא הוי ליאסר באכילה. דאף ע"ג דאמר רבי יהושע אין אוכל נעשה כמאכל ה"מ באוכל אוכל ראשון דלא הוי ראשון למיעבד שני אבל לאיתסורי באכילה מודה דשלישי עביד האוכלו שלישי וה"נ אמרינן לקמן (דף לד:) בשמעתין:

בחולין אוכל האשון, דא"כ אף כלים בחולין אוכל האשון. דא"כ אף כלים שבאוררו יטמאו (פסחים שם). להכי נקט ככר, לפי שהוא מצוי בתטר שהוא כלי חכש (סוטה שם). האוכל אוכל ראשון. אבפחירו ימתמו (פטחים ששט. להכי נקט ככר, כפי שהוח תמר בתחול כני חלם (טוטה כי) ומנטמה אם התרכד אוכל דאשרן. מבס הופו ראשון לנומלה מדרבנן (טוטה כי) ומנטמה אם התרומה להיות שניה והיא מחזור ותפסול שלשי (שבה יום.) שני שני שני. האוכל אוכל שני נעשה גופו שני (טוטה שם) פוסל ואינו מטמח (שבת שם). שלישי. אינו פוסל מרומה כמגעו אבל הקדשים פוסל (שש). ד' יהרשע אומר. האוכל אוכל ראשון הוי שני וכן האוכל שול שני שני שני שני מאול לה הקדשים פוסל (שש). ד' יהרשע אומר. האוכל לאוכל ראשון הו שני וכן האוכל שני מושה אותו שני לקרש. האוכל אוכל שלישי נעשה גופו שני לקדש שאם יגע בקדש יטמאנו לפסול עוד אחד וכל העך (טוסה שש). שלישי שני לקרש. האוכל אוכל שלישי נעשה גופו שני לקדש שאם יגע בקדש יטמאנו לפסול עוד אחד וכל העך טומאות מדרבנן נינהו (שם). בחולין שנעשו על טהרת תרומה. באיזו חולין אמרו שהאוכל שלישי שלהן נעשה שני לקדש

א) נראה דצ"ל ולא מוקמת לה גם אליבא דרבנן דסברי דביצא מהן דם אינן נאכלין בידים מסואבין דהא מתני לא מיירי באכילה רק בנגיעה.

בין שאוכל אוכל האשון בין שאוכל אוכל שני שני: שלישי שני לקדש. כל גופו חשוב שני לקדש ומטמא קדש אבל אין

ומטמא קדש שאכל אוכל שלישי חולין שנעשו על טהרת תרומה אבל אוכל שלישי של חולין שנעשו על טהרת הקדש אין חשוב גופו שני לקדש ואין עושה שלישי בקדש קסבר חולין שנעשו על טהרת הקדש לית בהו שלישי כלוי לית בהו דין שלישי דאין עושין שלישי ואין מקבלין שלישי ולדבריו דר׳ יהושע כיון דידיו שניות יכול לאכול חולין שנעשו על טהרת

פוסל תרומה: בחולין שנעשו על טהרת תרומה. כלומר באיזה אוכל אמרינן דאם אכל אוכל שלי

לם מהדירות מחקום כדי זכל לפני דינת מהך לם מק מונקן בדים מסופן דהם מחיים מל מפים בידים למינה בידים וחדר בידים למינה בידים בידי

ל. וכעי"ז חגיגה יח:). מטמא את הקדש. להיות שלישי און הקוש. להיות שלים ויעשה רביעי (סוטה שם) כלומר נתנו עליהן טומאת שני לטומאה והשני מטמא שני נסוומה השפי מפמנו את הקודש להיות קרוי טמא ופוסל עוד את הרביעי (חגיגה שם). ופוסל את התרומה. להיפסל היא (ווגיגוו שנו). ופוסג אוז התרומה. להיפסל היא עצמה אבל אינה פוסלת לנושות רבינוי ומותר בחולין. לאכול חולין מדלא התני ואינו פוסל את החולין ונקט לישנא דמותר אפילו לאוכלן משמע (שם). וחכמים אוסרים במעשר. באכילה אבל נגיעה שרי. יחולין אף לאכול, והכי אמו (סוטה שם). ביום. במס' ברכות (כח:) אמריען דכל היכא דתני בו ביום הוא יום שהושיבו את ר"א בן עוריה לנשיאות, תלמידים שנתנו ליכנס לכל, שהיה רבן גמליאל אומר כל ת"ח שאין מוכו כברו אל יכנס לבהמ"ד ורבתה מורה בו ביום ולא היתה הלכה חלויה בביח החדרש

שלא פירשוה (סוטה כז:). וכל כלי חרש וגו'. אשר יפול מהם אל תוכו, ותניא בהכל שוחטין (לעיל כד:) אע"פ שלא נגע אלא נתלה באוירו הוה ליה כלי ראשון וכתיב כל אשר בחוכו יטמא מחמת הכלי, ה"ל אוכל שני (פסחים

טמא לא נאמר. כל אשר בתוכו טמא, אלא יטמא. למדרש נמי יטמא,

. שמטמא אחרים וחומה לימד על ככר שני. דהא קרא משתעי באוכלין כדכתיב בתריה מכל האוכל אשר יאכל, והוא היה בחוך הכלי, יטמא, אלמא ככר שני עושה

שלישי, ואף בחולין דקרא סתמא כתיב, והא ליכא למימר

דאוכלין שבו מקבלין טומאה מן השרץ דליהוי אוים כמאן דמלי טומאה

בחולין